5. Basım

KÜÇÜKÇEKMECE OKYANUSU

ÇOCUK ROMANI

Rıfat Ilgaz

çınar
yayınları

KÜÇÜKÇEKMECE OKYANUSU
Çocuk Romanı

Rıfat Ilgaz

ISBN 975-348-041-5

5. Basım

Mart 1993

ÇINAR YAYINLARI
Nuruosmaniye Cad.
Kardeşler Han No: 3/1 Kat: 4
Cağaloğlu - İSTANBUL
Tel: 512 23 59 & 513 95 45
Fax: 512 23 59

Dizgi: Çınar Yayınları
Baskı: Yön Matbaacılık
Kapak Baskı: Yön Matbaacılık
Kapak: Turgut Keskin

RIFAT ILGAZ

KÜÇÜKÇEKMECE OKYANUSU

çınar
yayınları

I

Göl, bugün kırışıksız, buruşuksuz, ütülü bir çarşaf gibiydi. Güneş çıkıp da tepedeki evlerin üzerinden bulutlar küme küme yükseldikçe, bu koyu mavi çarşaf, kül rengine dönüştü bir süre... Bir iki saat sonra da kolalı ak bir örtü olup çıktı. Üzerinde pembe gülümsü lekeler... İnceden bir esinti, bulutları yumuşak yumuşak dağıttı. Yer yer paslı, gümüş bir ayna kaldı ortada, kıyıdaki bahçeli evleri yansıtan... Bir de gölün ortasında şaşkın bir ördek gibi sağa sola baş vuran bir tekne...

Neden mi, şaşkın bir ördek gibiydi bu sandal? Kürekler Turgut'un ellerindeydi de

ondan. Kıç üstünde, dümende, dedesi varsın otursun, kim dinler... Dede değil bir Amiral sanki... Başında taaa kaşlarına kadar inen bir kasket... Kısa kollu mavi bir gömlek sırtında... Alt yanında da eski biçim, mayodan bozma bir don... Dedenin çalımını bozmamak için ona şort da diyebiliriz, eğer yat kaptanları, paralı yelkenciler, gösterişli yalı beyleri kızmazlarsa...

«Dede! Dümeni bizim iskeleye kırar mısın biraz?...»

Dedenin, sanki dümenini tuttuğu bu sandala sözü geçermiş gibi... Hiç bozmuyor bizim görkemli Amiral:

«Ne varmış bizim iskelede?» diye çıkışıyor torununa.

«Altan var... ;Topak Altan...»

Dede, tam tersine iskeleden uzaklaştırmak için açığa çevirmek istiyor sandalın başını ama, dinleyen kim!... Kürekler, Turgut'un elinde... Güçlü olsa dedesinden daha da geçerli olabilir sözü.

«Dede! Ne olursun, onu da alalım sandala!»

«Olmaz!...»

«O da benim gibi çok güzel kürek çekiyor dedeciğim!...»

Selami Dede gülüyor, ne var bunda gülecek!

«Senin gibi mi?»

Bir ara düşünüyor dede, iki tayfası olsa, şu bindiği, hayır kumanda ettiği tekne daha da hızlanır mı çıkartma gemileri gibi, hızlanmaz mı?

«Olmaz!...» diyor içinden, «Altan'ın babası ters adamın biri... Oğlunun forsalar gibi kürek çekmesine kızabilir. Sonra anası da kendini beğenmişin biri... Geçen gün bizim hanımı, Topkapı'ya giderken arabalarına aldılar mı ki...»

«Ne olursun dede!...»

«Olmaz dedim mi, olmaz!...»

Selami Dede, direniyor ama sandal onu dinler mi? İsterse dede, dümeni açığa kırsın. Torunu onu dinl'miyor ki, sandal dinlesin! Turgut, görünürde iki küreği suya daldırıp çıkarsa da, birine asılıyor, öbürünü gevşek tutuyor. Sandal da kıyıdan açılacak yerde iskeleye yanaşıyor. Bu sandalda dümen yok mu? Var! Var ama bu dümeni dede tutsun da amirallik oynasın diye takılı sandalın kıçına.

«İkisine birden asıl!»

«Asılıyorum ya, dede...»

«Sol küreğe asıl, sağı bırak.»

«Dede, dümeni biraz kırsana, iskeleye!»

«Sen benim dümenime karışma! Asıl diyorum, sol küreğe!»

«Dede be!... Bak Altan'ın elinde oltası var. Turnabalığı tutarız.»

Turnabalığına bayılırdı dede. Alsa sandala Altan'ı nasıl olurdu? İşi Turgut'a bırakmak en iyisi... Dümeni yavaştan içeri kıvırdı, öylece de bıraktı. Turgut küreğin tekiyle sandalı yanaştırdı iskeleye.

«Atla!...» dedi arkadaşına.

Altan, lapacının tekiydi. Davranıncaya kadar sandalın başı açılıvermişti. Dede kızmıştı

torununa:

«Neden yapışmadın iskeleye!...»

«Kürekleri bırakamadım.»

Dedenin dümeninin, bir işe yaramadığı anlaşıldığından kürekle çekip çevirmek gerekiyordu sandalı. Turgut'a düşüyordu iş demek. Orsa siya, bir harmandalı oyunundan sonra yeniden yanaştı iskeleye. Bu kez torunu, kürekleri bırakıp iskelenin betonuna yapışmak istedi. Altan elindekini uzattı önce:

«Al, şu kaşığı!» dedi,

Kaşık dediği olta takımıydı. Büyük bir misina yumağına bağlı, pırıl pırıl bir kaşık. Olta böyle bir günde, Altan'dan, çok daha önemliydi... Altan, suya düşse kurtarılırdı ama, elindeki takım düşse zor çıkarılırdı sudan...

«Ver oltayı Turgut'a!» dedi, dedesi.

Hooop!... Sandal yanaşır yanaşmaz uzatılan oltayı kapıvermişti Turgut. Kaşığı alıyorum derken betona tutunmayı unutmuş, sandalın başı da küt diye vurmuştu. Eh, dede kızmasın da ne yapsın!... Gemisi tuz buz olacaktı nerdeyse! Bir Amiral olarak deniz erlerini boyaması gerekirdi, eline fırçayı alıp sıvaması gerekirdi:

«Böyle salaklık istemem! Açın gözünüzü be!... Batıracaksınız sandalı!»

Daha şimdiden, karadaki Toprak Altan'ı da kendi tayfasından sayıyordu. Gene açılıyordu sandalın başı... Bu iş azarlamaya gelmezdi. Topak Altan tombulluğunu, toramanlığını unutarak şöyle bir toparlandı. Artık elinde, olta takımı da yoktu, hooop!...

«Cuuuppp!»

Tohrak Altan toparlanıp da hoplayıncaya

kadar, sandalın bordası iskeleden açılıvermişti. Başka biri, kim olursa olsun atladığı gibi sandalın içine düşebilirdi ama... Altan için olanaksızdı bu! Gölün sularını sandalın içine sıçratarak, önce gölün dibini boyladı. Sonra sukabağı gibi suyun üzerinde göründü. Topaklık, tombulluk yaramıştı, ilk kez işine.

Dede, kıç üstünden kalkıp kayığın bordasına gelene kadar, Altan gölün dibini bulmak isterken caymış gibi silkindi. İki kolunu iki yanında kaz gibi çırpmaya başladı... Çarpınıp çırpındıkça sandalı da kendisinden uzaklaştırıyordu.

Dede, ne yapmalıydı bu Altan'ı? Suya atlasa boyunu aşar mıydı? Eğer aşarsa gölün kıyısındaki evlerden koşup gelene kadar çoktan ölmüşlerine kavuşurdu ikisi de. Belki de amiraller gibi kıç üstünde oturuşuna aldanırlardı da yardımına koşmaya bile utanırlardı.

Küreği ıskarmozundan kurtaran Turgut, ucunu ona doğru uzatarak:

«Altan!» dedi, «Tut ucundan küreği, haydi tutsana, ne duruyorsun!»

Altan'ın onu duyduğu falan yoktu. Yüzükoyun yatmış, sanki bir kez daha suyun dibini boylarsam ne olur diye düşünüyordu. Uzatılan

kürek, kafasına çarpmış bu çarpma onu kendisine getirmişti. İster istemez bu küreğe doğru elini uzattı, tutmak istedi, güç bela başardı da. Kendisini kürekten yana çekemiyordu ama, batmıyordu da. Durumun, iyiye doğru gittiğini gören Selami Saygıner, rahat bir soluk almıştı. Sandala yaklaştığı bir sırada, Altan'ı tutup içeriye almak, artık işten bile değildi. İlk iş olarak da Turğut'un elinden küreği aldı. Ustaca bir davranışla sandalı, Altan'a yaklaştırdı. Elini uzatıp gömleğinden yakaladı. Sol elindeki küreği sandala uzattıktan sonra iki eliyle çocuğu sıkıca kavradı. Bir çekişte hoop içeri alıverdi. Her ikisinin ağırlığıyla sandal kapaklanacak gibi bir yana yattıysa da çok sürmeden denge düzelmişti.

Selami Dede, Altan'ı kıç üstüne otururken:

«Tak kürekleri!...» dedi Turgut'a, «Ne duruyorsun sandal iskelenin burnuna çarpacak!»

Hem iskele dedenindi. Hem de sandal... Durmadan buyrultular yağdırıyordu ama kendisinin küreğin üstüne oturduğundan haberi yoktu.

«Daha duruyor... Taksana kürekleri be!...»

«Dedeciğim, dümene geç de altından kürekleri alayım!» dedi Turgut.

Durumu bir anda kavradıysa da bozuntuya vermemişti:

«Çeksene altımdan küreği be, ben altımdaki küreği nasıl çekeyim de vereyim sana! Bak hâlâ duruyor!...»

İşte gene Turgut haksız çıkmıştı, ama dede ona kolaylık göstermede de gecikmedi. Yavaşça doğrularak küreğin çekilmesini sağladı. Kürek takılır takılmaz da komuta başlamıştı. Olanı biteni eziklik içinde izleyen Topak Altan bir ara:

«Nerde? Nerde?» diye sordu arkadaşına.

«Ne arıyorsun?»

«Kaşık, kaşık olta nerde?»

Bu patırtıda olta çoktan unutulmuştu.

«Olta mı? Turğut nerde olta?»

«Oradaydı, şeyde...»

Ayağının dibinde, suların içindeydi olta... Altan'ın üzerinden akan sular kayığın içine dolmuştu.

«Oltamı isterim ben!»

«Nah orda! Eğil de al!»

Topak Altan eğilip de oltayı alırken yuttuğu sular ağzına gelmişti. Uzattı başını sandalın bordasına doğru.

«Çıkar, çıkar! Çıkar da rahatla!...»

Dede, çıkarması için öneride bulunmasa da çıkarıyordu Altan, ister istemez.

«Nerdeyse bütün gölü d·ılduracakmışsın midene... Çıkar!»

«Ööö!..»

«Sen, şu ısl·· gömleğini çıkarsan iyi edersin! Ser baş üstüne. Güneş beş dakikada kurutur.»

İçinde ne varsa çıkarmıştı Altan. Boşalmış tuluma dönmüştü. Sonunda rahatlamıştı işte!..

Gömleğini baş üstüne sererken:

«Ben balık tutacağım artık» dedi.

«Haydi bakalım, salla oltanı!..»

Oltayı sallayıp sallayıp atmak kolay değildi. Misinaları, sandalın içine sağdı bir süre... Ucunu da sıkıca oturak tahtasına bağladıktan sonra sallayıp sallayıp attı, kancalı kaşığı uzaklara. Bu sırada sandal da yol aldığı için tahtadaki düğüme kadar tüm misina sulara gitmişti. Balıkçının iyisi, misinayı iki parmağının arasına geçirir, suların içinde olanın bitenin, bir telgrafçı gibi haberini alırdı. Ama Altan'da nerdeydi öyle beceri... Dede bir ara:

«Sen, şu oltayı biraz bana versene!..» dedi, «Şu kayığın dümen suyundan sallayayım bir kaç kere...»

Önce terslik ettiyse de tam yarım saat sonra, gönlü oldu, Topak Altan'ın. Böyle tersliklere gelmezdi, dede... «Çık karaya!» dedi mi, akar sular dururdu sonra... Bu yüzden hiç açık vermeye gelmezdi. Daha Altan'ın gömleği bile kurumamıştı çünkü. Annesi, o belaların belası olan babası, sonra kapıya dayanırdı. «Oğlumu suya nasıl atarsınız!..» diye suçlamaya kalkarsa nasıl çıkardı işin içinden? Ne Altan çıkabilirdi işin içinden, ne de Selami Saygıner.

Topak Altan gülerek bir öneride bulundu:

«Selami Amca!» dedi, «Tuttuğun balık benim olursa vereyim oltayı.»

Kolay mıydı bu parlak güneş altında turna balığı tutmak. Kaç kez balığa çıkmıştı da Selami Saygıner, bir yavru balık bile yakalayamamıştı. Hem de en pahalı takımlarla.

«Hele ver şunu!» dedi, «Balıklar ağzını açmışlar da beni mi bekliyorlar, oltayı atacak diye! Ver de bir şansımızı deneyelim!»

Yapıştı oltanın misinasına. Misina denilen ip pırıl pırıl bir sicimdi, naylondan. İnce mi ince, dayanıklı mı dayanıklı! On kiloluk turnayı bile çekebilirdi, bu misina. Kaşığın bir iki karış altından tutup misinayı salladı, şöyle birden attı uzaklara. Torununa:

«Bırak!» dedi, «Bırak şu kürekleri, çorba gibi karıştırıp durma şu gölü!» Sallayıp sallayıp bütün gücüyle birkaç kez fırlatıp çekti. Her atışında:

«Haydi Allah rast getire!» demeyi de unutmuyordu.

Kancalı kaşık, havada, güneşin ışınlarıyla parıldayıp çok uzaklara düşmüştü bu kez. Durgun suda iç içe halkalar çizdikten sonra silinip yitiverdi gölün derinliklerinde. Yalnız Selami Dede'nin elinde bir kulaçlık misina kalmıştı. İşaret parmağının çizgisine yerleşen misina sanki suyun altında bir iletişim merkezine bağlanıvermişti bir anda. Selami Dede, bu gizli merkezden sinyaller bekler gibi bütün dikkatini sağ elinin iki parmağına vermişti.

Turna balığı avcılığının göreneklerine göre, misina, gizli merkezin vereceği işaretler kollana kollana çekilecek, salak turna balığı, suların içinde yalap yalap giden kaşığı, bir küçük balığa benzetip yuttu mu, içindeki çengel gırtlağına takılacaktı. Olur muydu bu kadar aptallık? Oluyordu ki, bu göle kefalleri önlerine katıp kovalayan bu güçlü, yırtıcı, sözüm ona açıkgöz balıklar bu akıl almaz şabanlığı yapmasalar kaşık oltalarla turna balığı avlamak bu denli yaygınla-

şır mıydı?

Kırk elli metrelik misinanın yirmi metre kadarı, sandalın içine çöreklene çöreklene çekilmişti. Selami Dede'nin iki parmağı arasındaki misinaya gizli merkezden uyarıcı sinyaller gelmeye başladı, arka arkaya. Misina, öyle geriliyordu ki öbür uçta kim varsa sanki yardıma çağırıyordu Selami Saygıner'i.

Dede, kulaç kulaç misinayı hızla çekiyor, çektiklerini de ayağının dibinde ustaca çöreklendiriyordu, birbirlerine karışmasın diye.

Çırpıntılar başlamıştı suyun üzerinde. İri bir turna balığının kızıla çalan karnı görünüverdi suyun üzerinde. Çarpınıp çırpınıyor, sudan hiç çıkmak istemiyordu sanki. Onun, tüm direnişine karşın Saygıner, var gücüyle çekip atıvermişti içeriye. Öylesine ters bir yere düşmüştü ki balık, atlayıp sıçradıkça bütün misinaları birbirine karıştırıyordu. Onu kurtarmak istedikçe bilinçli olarak daha da huysuzlaşıyordu sanki. Ne yapıp yapıp balığı oltadan kurtarmalı, onu, şu suyla dolu, geniş bölmeye atmalıydı. Bu da kolay olmamıştı.

Kancayı boğazından kurtarmak için zorluk çıkarıyor, Selami Dede'nin parmaklarını dişlemek için ağzını açıp kapatıyordu. Dişleri, teste-

re gibiydi. Balığı, kancadan kurtarıp da bölmeye atınca:

«Hiç kıpırdama aslanım!» dedi, «Artık ne yapsan para etmez, bırak huysuzluğu da kara bahtına razı ol! Civayla parlatılmış kurşun kaşığı, balık diye yutarsan sana kimse acımaz. Bu kaşık olmasaydı da balığın kendisi olsaydı ne yapacaktın? Midene indirmeyecek miydin? Biz de seni öyle yapacağız işte!.. İndireceğiz midemize! Hiç de yeni işkenceler uygulayacak değiliz, kimi insanlar gibi... Güle oynaya yiyeceğiz seni! Eh!.. Herkesten ayrı olarak bir iki kadehlik ilacımı da içebilirsem, sana sevgilerimi de sunarak! Ne mutlu bana!»

Daha, neden dolaşacaklardı ki gölde! Güneşin, korsan gemisi gibi maviliklerde demirlediği şu yakıcı saatlerinde? Saygıner:

«Altan!» dedi, «Giy, şu gömleğini, kurumuştur artık!»

Mayosu ıslaktı ama, o da kuru olacak değildi ya! Selami Dede oltanın misinasını sarıyordu. İşini bitirdikten sonra:

«Al oğlum şu oltanı!» dedi, «Çok işe yaradı bugün doğrusu!»

«Kocaman bir turna balığı yakaladı bu olta! Aferin benim kaşığıma! Babam bayramda iyi ki

alrnış onu bana!»

«Dedeeee!.. Bana da alır mısın bayramda?» dedi Turgut.

«Altan dördüncü sınıfta, sen üçte!.. Şu demektir ki, sana oltayı bir yıl sonra alırım ancak!»

İskeleye yaklaşıyorlardı.

«Eee Selami Amca, bu balık ne olacak?» dedi, Altan.

«Sana versem götüremezsin ki... Çok ağır. Eğer küçük olsaydı alır götürürdün.»

«Ben dedim ki, tuttuğun balık benim dedim. Sen de hiç sesini çıkarmadın! Öyle değil mi Selami Amca?»

«Ben ne bilirdim böyle büyük balık tutulacağını!.. Neyse bu seferlik benim olsun, gelecek sefere de senin olur...»

«Hayır Selami Amca, bu seferlik benim olsun!..»

«Canım sen ne yapacaksın bu kadar büyük balığı?»

«Babama göstereceğim. Baba diyeceğim, iyi ki bana oltayı almışsın. Bu oltayla bak, nasıl büyük balık tutulurmuş gör, diyeceğim...»

«Bu sandal olmasaydı olta nasıl tutabilirdi balığı?»

«Oltanın hakkını yemeyiz, yaptığı iş kadar balık ayırırız ona, başı ile kuyruğu oltanın, ortası da balığı tutanın ne dersin? Kayığın payını da unutmazsın!»

«Olmaz!.. Ben balığın hepsini istiyorum.»

Sandal, nerdeyse iskeleye çarpacaktı. Dede, uydurma bir öfkeyle:

«Tutun iskeleyi, uzatın elinizi be!..» diye bağırdı.

Turgut, eliyle betonu itince sandalın başı açılmıştı. Altan'ı bir patırtı ile dışarı çıkarmak istiyordu.

«Az daha gene düşecektin göle!» dedi, «Herkes alay edecek seninle!.. Sabahtan kimse yoktur balkonlarda... Atla çabuk! Turgut, al solundaki küreği, sağ siya!.. Altan sen de önce oltanı at iskeleye!.. Durma!..»

Altan oltasını atmıştı başarıyla iskeleye, şimdi sıra kendisindeydi. Selami Dede:

«Tut iskeleyi, tamam, sıkı tut!.. Turgut, yardım et, bırak kürekleri de!.. Hadi atla, ne duruyorsun!..»

«Balık? Balık ne olacak?»

«Atla sen!.. Hoooop!..»

Neyse sağ salim atlamıştı.

«Dayan iskeleye Turgut! İki elinle sıkı sıkı

dayan!..»

Sandal açılmış, Altan iskelede kalmıştı... Ne yapacağını şaşırmışa benziyordu. Yoksa sandalı kendi haline bırakıp kaçacak mıydı?

«Haydi!..» dedi, Selami Dede torununa, «Çıkar gömleğini de atla suya!.. Anneannen bir sepet versin sana. Şu odun taşıdığımız sepeti!..»

Mayosu ayağındaydı Turgut'un. Gömleğinin düğmeleri çözük olduğundan, çıkarmasıyla atlaması bir oldu suya. Bu gölün en güzel yüzenlerindendi. Betonun üzerinden iki takla atarak atlayan hiçbir çocuk yoktu Çekmece'de ondan başka.

Kafası, sulara gömülü, üç beş kulaçla tutuvermişti kıyıyı. Kıyıya çıkar çıkmaz Topak Altan'ı bulmuştu karşısında Altan:

«Verin benim balığımı!» diye atlamıştı üzerine. İki kolunu yüzüne siper eden Turgut, ilk tokadı savuşturmuştu. Eğer koşmaya başlarsa Topak Altan onu hiç tutamazdı gözü pekti, hiçbir şeyden korkmazdı.

«Bak kardeşim!» dedi, «Balık...»

Ama ikinci kez tokat sağ yanağında patlamıştı. Kendinden bir yaş büyüktü ama Altan, göz göre göre de onun tokadını yiyemezdi ya...

Çevikliğine güvenerek bir kaleci becerisiyle ayaklarına atlamış, ikisini birden çekince Topak Altan'ı devirmişti. Eğer üzerine atılmasa hemen kalkacak, bu kez öfkelendiği için daha

çoğunu yiyecekti tokadın. Üzerine çıkıp kollarını tutmak istiyordu, kendisine vurmasın diye. Şu anda rahatça onun yüzüne bir iki tokat atabilirdi. Hoşlanmıyordu bu kavgadan ama Altan hiç de onun gibi düşünmüyordu. Hantalsa da Turgut'a bakarak daha güçlüydü.

«Ben, seninle kavga etmek istemiyorum!» dedi, Turgut açıkça.

«Ben istiyorum. Verin balığımı!..»

«Bırak beni!» dedi, Turgut, «Git dedemden iste balığı, bana ne!..»

«Akşama sen de yiyeceksin!»

«Yemeyeceğim! Söz!..»

Üzerine oturduğu için Altan'ın kendisine bir zararı dokunmuyordu. Ama durmadan debeleniyordu altında... İki koluyla itince bir yana devirivermişti. Turgut'u bu kez de Altan altına almıştı.

«Sen çağırdın beni sandalına!» dedi, «Çağırmasan gelmeyecektim!..»

«Ben seni kürek çekelim diye çağırdım.»

«Al sana kürek!.. Al sana sandal!.. Al sana balık!..»

Arka arkaya üç tokat yiyen Turgut, toparlanıp kaçmak istediyse de tam kaçarken bir çelmede düşürüverdi onu Altan, yüzükoyun...

Artık eğilip vurmuyor, tekmeliyordu boyuna. Turgut:

«Asıım!..» diye seslendi dayısının oğluna.

Çivi Asım derlerdi ona. Orta birdeydi. Mahallenin en iyi top oynayanı... Duymuştu çağrıldığını... Ama ses çatal çataldı... Tanıyamadı, Turgut'u sesinden:

«Kim beni çağıran?» diye pencereye koştu. Turgut'un tekmelendiğini görünce birinci katın penceresinden atlayıvermişti, bahçeye. Bahçeden de göl kıyısına koştu. Çivi Asım'ın, üzerine doğru koştuğunu gören Topak Altan, toparlanıp kaçmak istediyse de beceremedi. Yolunu kesen Asım, bir tekmede boylu boyunca uzatıverdi.

«Kalk beni de tekmele bakayım!» dedi.

Bir, bir daha... Arkadan bir tokat daha, bir de tekme...

«Al voltanı şimdi! Bundan sonra kendinden küçüklere el kaldıramazsın!.. Kaldırdın mı kolay kolay kurtulamazsın elimden...»

Çivi Asım dönmüş, gidiyordu.

«Ben de seni abime söyleyeceğim!..» dedi Topak Altan.

«İstersen babana söyle! Öldürecektin Turgut'u.»

«Ama o da benim balığımı aldı, dedesiyle bir oldu da...»

«Öyleyse dedesine gitseydin. Turgut'u dövmekle ne geçti eline! Balık gene dedesinde kalmadı mı?»

«Dedesinde kaldı...»

«Haydi gidelim Selami Amcayla görüşelim bu işi. Yürü!»

«Ben, abime gideceğim!..»

«Abinden de korkan yok!» Söyle de gelsin, geleceği varsa göreceği de var... Benden de selam söyle!»

II

Selami Dede'nin dışarda olandan bitenden hiç haberi yoktu. Amiral koltuğundan torununa sesleniyordu:

«Turguuutt! Nerdesin?»

Bu balık, sandaldan eve nasıl taşınacaktı? Odunluktaki sepetle eve götürülebilirdi, götürülürken de kimse görmezdi.

«Turgutt!..»

«Buyur Dede!..»

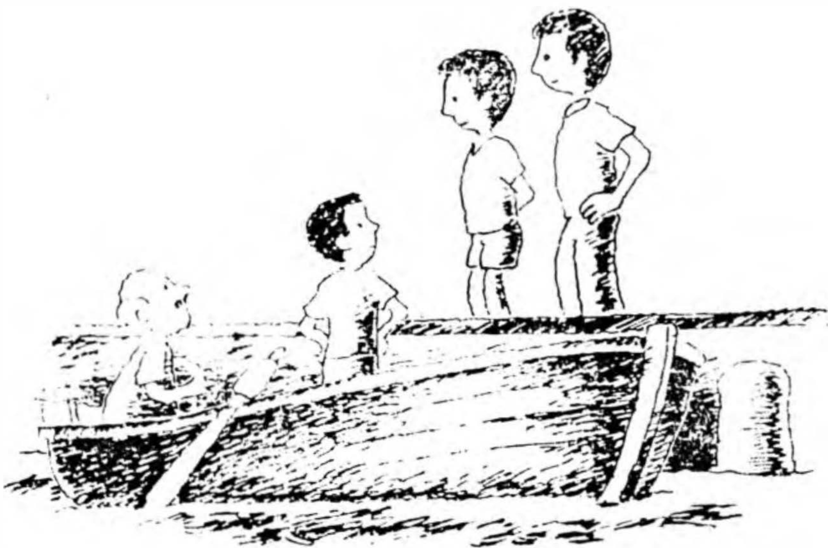
«Nerdesin be!.. Hani odunlukta bir sepet vardı, hani şu eve odun taşıdığın sepet?...»

«Evet Dede!..»

«İşte o sepeti hemen al da gel!.. Balığı içine koyalım da...»

«Dede!..»

«Ne var?...»

«O dediğin sepet var ya...»

«Eeee?...»

«O sepetin dibi delik...»

«Canım, biliyorum, delik olduğunu... Bir de ekmek koyduğumuz büyük çanak var ya...»

Balığı onun içine koyacağız, öylece eve götüreceğiz demek istiyordu ama, diyemiyordu. Balkonlarda oturan komşular, bakalım tuttukları balık büyük mü, küçük mü diye başlarını uzatırlar, Altan'ın babasının öfkesini onun üzerine çekerlerdi.

Turgut, bunları anlayamayacak kadar salak

değildi. Daha yeni çıkmıştı balık kavgasının içinden... Gözünden, Altan'ın vurduğu yumruğun acısı gitmemişti. Kavga, bir bakıma daha sonuçlanmamış, sürüp gidiyordu.

«Peki Dede!..» dedi, «Söylediklerini getiriyorum!»

«Çabuk!..»

Tam bu sırada, Topak Altan'ı elinden tutan Dursun Darkapı, Selami Dede'nin bahçesinin bitişiğindeki iskeleden:

«Kolay gelsin Selami Amca...» dedi bir avukat kurnazlığıyla.

«Hoş geldin oğlum!»

«Biz tutulan balığı almaya geldik.»

«Hangi balığı?» diye sordu. «Benim tuttuğum balığı mı?»

«Altan'ın oltasıyla tuttuğun o büyük turna balığını...»

«Yani şu benim sandalıma binip de kendi elimle tuttuğum balığı, öyle mi?»

«Evet Selami Amca! O balığı işte!..»

«Ben ona dedim ki, bu balık bugün benim olsun, başka bir gün tuttuğumuz balık da senin olur...»

«Ama sen Altan'a, ver şu oltanı demişsin, eğer senin oltanla balık tutarsam, senin olsun

demişsin!»

«Dedim ama sen ona bakma... Benim şimdi söyleyeceğim söze bak! İşte sandal, işte göl!.. Olta da elinizde... Şöyle bir iki saat gölde kaşığınızı sallayın bakalım... Eğer tutamazsanız o zaman konuşuruz... Eğer tutarsanız, sandal payı istemiyorum sizden!

Tam bu sırada Turgut, sepetin içine çanağı oturtup getirmişti. Kendi iskelelerinin betonuna iki kürekte yanaştırmıştı sandalı, dedesi:

«At içine!..» dedi.

Turgut tam sandal yanaşırken elindekini bırakıverdi kıç üstüne. Selami Dede, önce anlaşmayı sağlam bir sonuca bağlamak istiyordu.

«Anlaştık mı çocuklar?» dedi, «Bakın, size iki saat izin... İki saat turna balığı avlamak için dolaşın!.. Bizim Küçükçekmece'de, sandalın iki saati kaç lira eder? Onar liradan yirmi lira, değil mi? Turna balığı tutamazsanız bile sağlam yirmi lira kazandınız demektir...»

Bu öneri onları düşündürmeye başlamıştı. Altan, Dursun ağabeyinin yüzüne bakıyordu.

«Peki!..» dedi, Dursun. «Balığı al da çık sandaldan öyleyse!»

Selami Dede kayığın tam ortasına yerleştirdi sepeti. İçindeki büyük ekmek çanağına baktı,

bir de sandalın içindeki çırpınıp duran turna balığına... Bu balık o çanağa sığmayacak kadar büyüktü. İskeledeki çocuklar da anlamışlardı bunu. Dursun Darkapı:

«Amca!» dedi, «Çok büyükmüş bu turna balığı!..»

«Büyük olmasına büyük ama bu Küçükçekmece gölünde, bu balıktan büyük niceleri var daha...»

«Bakalım biz tutabilecek miyiz?...»

«Neden tutamayacakmışsınız? Hem de daha büyüklerini...»

«Ya tutamazsak?...»

Doğru ya... Ya tutamazlarsa? Kapıya gelirler de balıktan paylarını isterlerse?

«Çocuklar, balık avı bu... Belli olmaz... Olur ki, tutamazsınız. Böyle bir terslik olursa yarın bana gelir, benden iki saatliğine sandalı istersiniz... Veririm sandalı size! Söz!»

«Ya bu kadar büyüğünü tutamazsak?...»

«Büyüğünü tutamazsanız... Onun da bir kolayını buluruz artık.»

Biraz daha düşündükten sonra:

«Bu kadar büyüğünü tutamazsanız siz de iki tane balık tutarsınız. İki küçük balık, bir büyük balık etmez mi?...»

«Eder...» dedi, Dursun Darkapı... «İki küçük balık bir büyük balık eder...»

Selami Dede, turna balığını kaldırıp çanağın içine oturtuvermişti. Gelgelelim balık iyi oturmamış, kuyruğu, dimdik sepetten dışarı çıkmıştı. Çocukların gözü hâlâ balıktaydı.

«Bakın çocuklar!..» dedi Selami Dede, «Ya üç tane tutarsanız, ne olacak, ya iri iri üç turna balığı tutarsanız...»

Dursun Darkapı diretti.

«Ne olacağı var mı?... Üçü de bizim olur!..»

«Hayır!» dedi Selami Dede, «Üçüncü balık sizin olmaz. O da sandalın hakkı...»

«Neden?»

«Nedeni var mı, sandal kimin?»

«Ama balığı tutacak biziz!»

«Çok kurcalamayın çocuklar, bu balığı da tutan kimdi? Ben değil miydim? Sizin oltanızın payına iki balık düşüyor da benim sandalın payına neden bir balık düşmesin. Bu işi fazla kurcalamayın dedim size! Hemen çıkın balığa!.. Haydi büyük balık da tutsanız, küçük balık da tutsanız iki balık sizin. Siz de üçüncü balığı tutmak için sandalı dolaştırıp durmazsınız gölde!..»

Çocuklar kendilerinde fazla güç bulamamışlardı. Bu söz üzerine hemen küreklere asıldılar.

Selami Dede, kıyıya betonun üzerine güç bela oturttuğu sepeti, eve kadar nasıl taşıyacaktı, onu düşünüyordu! İskeleden çocuklara el sallamayı da unutmuyordu, bu arada:

«Haydi çocuklar! Avınız bol olsun!.. Geç kalmayın!.. Tutamazsanız yarın da veririm sandalı size!»

«Sağol Selami Amca!..» dediler, sandal açılırken, «Geç kalmayız!»

III

Selami Saygıner, soluk soluğa çıkardığı balık sepetini balkona korken karısı Huriye Hanım da:

«Aşkolsun Selami!..» dedi, «Torununu, tekme tokat döven canavarlara sandalı teslim edersin, gezsinler diye öyle mi?»

«Sus Hanım!..» dedi terini mendiline silerken, «Ben onlara gezsinler diye vermedim.»

«Ya neden verdin?»

«Balık tutsunlar diye!»

«Onların balık tutmalarından sana ne?»

«Sana ne olur mu! Ben onların oltalarıyla tuttum bu kocaman balığı...»

Huriye Hanım tam o zaman başını çevirip

bakmıştı, delik sepetin içine yerleştirilmiş ekmek çanağının içindeki koskocaman turna balığına. Balık, içinde bulunduğu çanakta sanki ayakta duruyordu, sığmadığı için.

«Demek Çekmece gölünde büyük turna balığı da varmış, öyle mi? Anaçlıktan kıpkırmızı olmuş karnı... Sakın kart olmasın bu balık?» diye sordu.

«Hanım, Hanım, böyle balığı Hilton Ote-

li'ne inen milyonerler bile yiyemiyor. Böyle az bulunur bir balık için durmuş, ileri geri laf ediyorsun!..»

«Yani bu balık, Turgut'un tekme tokat dövülmesine değer demek istiyorsun, öyle mi?»

«Hiç bir şey demek istemiyorum. Önlüğünü bağla da ayıklamaya başla! Hemen buzdolabına koy ki, üç gün çoluk çocuk bol bol balık yiyelim! En azdan on kilo bu balık!»

«Yok yirmi kilo!»

«Belim kırıldı merdivenleri çıkarken...»

«Senin, ellerin cebinde merdivenleri çıkarken bile belin kırılıyor. Bak Selami Bey, ben bu turna balığını ayıklamam bir... Başka balık olsa ne ise ne ama, bu balığı ayıklamam anladın mı?»

«Neden ayıklamazmışsın?...»

«Ayıklayamam da ondan, yani beceremem!.. Islak sabun gibi kayıyor bu turna balığı elden, tutulmuyor...»

«Öyle desene Hanımcığım, ben de sandım ki, kırk yıllık kocana baş kaldırıyorsun!.. Her şeyin bir kolayı var Hanımcığım!.. Geçen gün ayıklarken görmedin mi? Önce yatırdım musluğun taşına balığı... Sudan geçirdikten sonra eski bir havlu aldım elime, temiz bir kuruladım,

kuruttum. Kurutmazsan, elinden kayar gider. Sonra alırsın eline bıçağı, bir elinle tutar, öbür elinle de başlarsın pullarını kazımaya!..»

«Tavla pulları gibi... Kazıyabilirsen kazı! Tam kazırken, fırtt elinden kayıveriyor!»

«Havluyla tutup kazıyacaksın, Hanım!»

«Canım Selamiciğim, madem nasıl kazınacağını biliyorsun... Yatır şu balığı musluğun taşına da, adam gibi bir ayıkla!..»

Doğru söze ne denirdi. Karısının yardımı ile çıkardı babaç turnayı sepetten, iki eliyle... Musluğun taşına boylu boyunca uzattı, açtı musluğu balığın üzerine. Göldeki bitkilerin arasında yuvalanıp büyüyen balığın derisi, suya yayılan çürük yaprak bulamaçları içinde kaypaklaşıp tutulmaz hale gelmişti. Yağlı güreşteki dinç güreşçilere benziyordu balık. Ele, avuca sığmıyordu. Gerçekten zordu, turna balıklarını ayıklamak... Ama Selami Dede'nin elinden ne kurtulurdu... Tam iki saat sonra:

«Hanım!..» dedi, «Bu balık tamam! Şunları koy buzdolabına, şunlar da tavaya... Kavanozda sakladığın yanık yağla kızartırsan sana yediririm hepsini! Yağı taze taze koyacaksın!.. Böyle bir turna balığı, senin yanık yağınla kızarmaz!..»

«Peki peki!.. Geç masana da beni bekle, bakalım nasıl pişiriyorum? Belki de tava yapmam da ızgara yaparım... Balığın tam yağlı zamanı...»

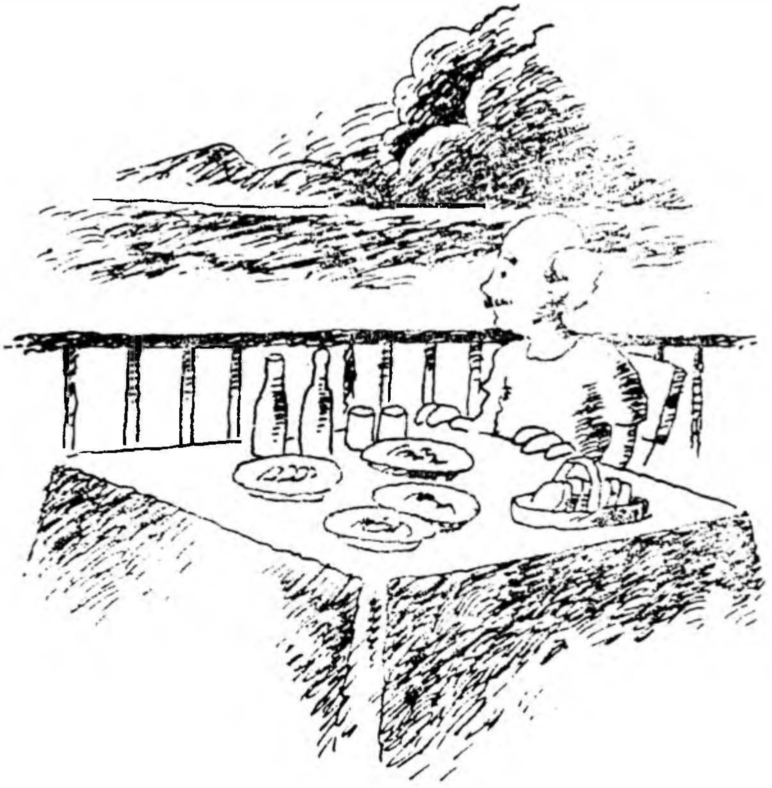
Az önce, Huriye Hanım kömür mangalını yakmış, arka balkonda hazırlanmıştı. Kocasının bundan haberi yoktu. Ters yandan esen lodos rüzgârı, kömür kokusunu daha yeni getiriyordu burnuna:

«Sen çok yaşa emi karıcığım!..» dedi, «Ben, ilacımı bardağıma koyup masaya geçebilirim artık. Haydi göreyim seni!..»

Öyle ya... Koskocaman balığı tek başına ayıklamış, dilim dilim de kesmişti. İşin gerisini karısına bırakacaktı ister istemez...

Göl, ayağının altına, Türkmen kilimi gibi serilmişti. Lodos kırılmış rüzgâr, sanki ne yandan eseyim diye düşünüyordu. Gölün, kuzeye açık yanında bulut birikimleri başlamıştı.

Bir Amiral'in uzak görüşlülüğü ile kendi gemisini aradı gölde... Yaşlılığından gelen uzağı görme yeteneği, işine yaramış, sandalını taa karşılarda görmüştü. Bu göl hiç belli olmazdı. Karadeniz'de fırtına, kendini altı saat önceden belli ederdi ama, göl hiç de böyle değildi. Bu yüzden Küçükçekmece gölüne, Okyanus adını

takmıştı, Selami Saygıner. Okyanus, böyle mi değil mi bilmiyordu ama, bu göl ne Akdeniz'e benzerdi ne Karadeniz'e!.. Rüzgârın patlaması ile dalgaların, kıyıdaki sandalları parçalaması bir olurdu. Bu yüzden sandal sahipleri uyanık olmak zorundaydı. Yoksa sandal heveslileri elbise ısmarlar gibi her mevsim, yeni bir sandal

satın almaktan kurtulamazlardı. Karısı önüne nar gibi kızarmış balığı korken sormak zorunda kaldı:

«Hey!.. Selami Bey!..» dedi, «Ne düşünüyorsun? Karadeniz'de gemilerin mi battı?» İçinden karısını övmek geldi, ama açığa vurmadan sordu kendi kendisine:

«Yahu, bu kadın da nerden biliyor Karadeniz'deki fırtınayı düşündüğümü?»

Çocuklar bir o yana bir bu yana çeviriyorlardı sandalın başını. Balık tutup tutmadıkları bile belli olmuyordu. Oynuyorlar mıydı?

«Zararı yok...» dedi, «Nerdeyse akşam oluyor balık tutsalar da tutmasalar da er geç dönecekler!..»

İlk lokmayı attı ağzına:

«Eline sağlık Hanımcığım!..» dedi, «Tam istediğim gibi kızartmışsın!..»

«Sen de fena ayıklamamışsın balığı!» dedi, «Peynir keser gibi de kesmişsin dilim, dilim...»

«Turnanın etine de diyecek yok!.. Rengi de Edirne peyniri gibi. Balık büyük oldu mu kılçığı da, şöyle bir silkeleyince ayrılıveriyor...»

İkisi karşılıklı birbirlerini övüyorlardı ya şu sandaldaki Topak Altan'ın hiç mi payı yoktu bu turna balığında?

«Adam sen de!..» dedi, «Altan'ın oltası ile tuttum ama ne oldu oltasına, eskidi mi, aşındı mı? Ben de onlara karşılığında koskocaman sandal verdim. Gölün bütün balıkları onların olsun! Sallasın oltasını, çeksin en irisini turnaların!»

Bir yudum da ilacından aldı. İçine biraz su koyunca birden ağarıveren bu ilacı, her akşam birkaç yudum içmezse keyfi yerine gelmezdi. Asık suratlı bir dedeyi bu evde kimse sevmezdi. Ne Turgut'un annesi ne de babası... Ankara'da işleri çıkmıştı onların. Giderken Turgut'un küçük kardeşi Özgür'ü de götürmüşlerdi.

Huriye Hanım tepside balık dilimlerine bakıp bakıp:

«Eh!.. Burada olsalardı da bol bol balık yeselerdi...» diye söylenip duruyordu.

Göl, ayaklarının altında idi... Bu gölde herkes balık tutuyordu. Tutmayanlar ise tutandan on lira verip en iyisini, en irisini alabilirdi balığın... Bu da mı tasaydı?

«Ama böylesi az bulunur!..» diye içinden geçirip duruyor, öfkesini Turgut'tan alıyordu:

«Hadi, otur ye!..» diyordu, «Ne dolaşıp duruyorsun!..»

«Topak Altan'a bakıyorum!» dedi Turgut.

«Ne varmış Topak Altan'a bakacak şu kızarmış balığa baksana!»

«Ya Altan abisiyle balık tutamazsa ne olacak? Sonra beni döverlerse?...»

«Hele bırak bu kuruntuları da balığını ye!..»

Huriye Hanım öyle diyordu ama onu da bir tasadır almıştı. Sordu torununa:

«Turgut!..» dedi, «Deden sandalını neden verdi o çocuklara?...»

«Neden mi verdi?» diye o da kendi kendine sordu. «Dedem, bu balığı, Altan'ın oltasıyla tuttu da ondan verdi... Onlar da böyle bir balık tutsunlar diye...»

«Ya tutamazlarsa!..»

«Ben de onu düşünüyorum ya!.. O zaman beni döverlerse ne yaparım ben!..»

«Ah bu deden!..»

Dayanamadı Huriye Hanım:

«Selami!..» dedi, «Sen bu Hüsnü Darkapı'nın ne belalı adam olduğunu bilmiyor musun?...»

Selami Dede, içkisinden bir yudum daha aldıktan sonra:

«Bak Hanım!» dedi. Onun ters bir adam

olduğunu biliyorum ama ben ondan da belalıyım, anladın mı!»

«Aram, onun karısı ile hiç iyi değil!..»

«Kabahat sende! Hep senin huysuzluğundan!»

«Geçen gün öyle sıcağında ben Topkapı'ya giderken arabalarına beni almadılar. Yanımdan hışım gibi geçtiler!»

«Kim bilir ne söyledin de darılttın karısını mahallede!»

«Ya sen!.. Kim bilir ne yaptın da kızdırdın kocasını!..»

«Bak karıcığım, işin doğrusunu ararsan ikimiz de suçluyuz! Sanıyorum, biraz huysuz kişileriz biz!.. Bahçelerimiz iç içe onlarla... Kapılarımız yan yana, balkonlarımız karşı karşıya, pencerelerimiz birbirine bakıyor. Biz, neden geçinemiyoruz, olur mu böyle şey?»

«Suç bizde mi, onlarda mı?»

«Diyelim ki terslik onlarda. Biz daha ters davranıp onların tersliğini arttırmıyor muyuz?»

«Sen hep böylesin işte!.. Akşam oldu da şu bardağına bir yapıştın mı dünyayı gül pembe görüyorsun!..»

«Dünyayı gül pembe görmek kötü mü?»

«Sen görmüşsün kaç para eder, başkası dün-

yayı kömür karası gördükten sonra...»

«Şimdi uzun etme!.. Sen bütün balıkları kızart, gerisine karışma!..»

«Bu kadar balığı kim yiyecek!..»

«Ben kızart diyorum, o kadar! Elbet bir yiyen bulunur. Biz düşmanlıklarımızı, geçimsizliklerimizi, çocuklarımıza, torunlarımıza miras bırakamayız, anladın mı!»

«Ben anladım anlamasına da kapı komşularımız da bir anlasa!..»

«Biz onlardan yaşlıyız. Bu iş bize düşer, karıcığım! Bugüne kadar biz de yanılmış olabiliriz. Bu böyle gitmez. Çocuklarımızı, torunlarımızı da kendimize benzetip onları çevrelerinden soğutamayız. Bugün Turgut nasıl can atıyordu arkadaşını sandala almak için, bir görmeliydin! Sonra ne oldu?... İki saat sonra kavgaya tutuştular, demek sevdiremememiş kendisini! Belki de bizim yüzümüzden! Bizim düşüncesizliğimizden... Hadi durma, koy bütün balıkları ızgaraya!.. Bu akşam tutup getireceğim onları! Turgut'la barıştıracağım.»

Birden yüzünü kuzeye doğru çevirdi. Tepelerin üstü kararıvermişti.

«Tamam!..» dedi, «Fırtına patlamak üzere!»

Balığın en güzel parçasını sona bırakmıştı. Çatalını bir yana iterek eliyle kılçığını ayıklayıp attı ağzına, bardağından da bir yudum aldı:

«Hanım!..» dedi, «Ben gidiyorum!..»

«Nereye?»

«Suat Bey'e gidiyorum. Motorunu isteyeceğim.»

«Ne yapacaksın akşam akşam motoru?»

Karısını telaşlandırmak istemiyordu:

«Binip de şöyle bir akşam sefası yapacağım.» dedi.

«Dede!..» diye atıldı Turgut. «Dedeciğim, ben de geleyim!..»

Duyuramamıştı bile. Selami Saygıner, hızla merdiveni inip Suat Beyler'in yolunu tutmuştu.

IV

Dursun Darkapı, sandal iskeleden ayrılır ayrılmaz, kardeşine:

«Ver o küreğin tekini de bana!..» dedi, «Sen dümene geç!..»

«Ne dümeni!» dedi Altan, «Kürekler sende olursa ben nasıl dümen kullanırım?»

«Daha ne istiyorsun, kaptan yaptım seni!..»

«Ben, Selami Dede gibi kaptanlık istemiyorum. İnsan dümeni kırdı mı sandalın başını çevirebilmeli!..»

«Suat Bey'in motoru gibi motorumuz olursa o zaman yaparsın, o dediğin kaptanlığı! Sen şimdi kalk da şurdan, kıyıdan biraz açılalım!..»

Ağabeyine dikleşmek, işine gelmezdi, şu durumda. Karada olsa neyse neydi ama, sandalda kabadayılığın yeri yoktu.

«Peki Abi!..» dedi, «Kaptanlığı kabul

ettim!..»

«Öyleyse oltayı getir, yanıma koy!..»

«Hay hay!» dedi biraz da gülerek, «Demek balık tutmayı da sen alıyorsun üzerine!»

«Biraz ben sallayayım, sonra veririm sana!..»

«Bir denememe izin verseydin iyi ederdin!..»

«Peki!..» dedi Dursun. «Üç kere salla, bana ver!..»

«Ya birinci atışta tutarsam?...»

«Tutarsan kolay... Oltayı bir kere daha fazladan atarsın!..»

Oltayı eline almış, kaşıkla çengeli suya sarkıtmıştı:

«Bak!..» dedi, «Oltayı açmak için sarkıtıyorum bunu sayma!.. Sallayıp sallayıp atarsam biiir, diye sayacağız, tamam mı?»

«Peki, peki» dedi, gülerek.

«Oltayı sallandır da ucunu sıkı sıkı oturduğun yere bağla, nedir oturduğun tahtanın adı? Çabuk söyle!..»

«Oturak!..»

Ağabeyi ona bir «Aferin» çekti.

«Ne gülüyorsun? Sen de benim oturduğum gibi bir tahtada oturmuyor musun?»

Altan, oltanın ucunu oturağa sıkı sıkıya bağladıktan sonra misinayı çekip sandalın içinde çöreklemeye başladı. Sandaldan ne kadar uzaklara atarsa o kadar çok balıklara rastlayacağını sanıyordu. Oltanın kaşığı elindeydi... Sandal yavaş yol aldığına göre çok bir şey değişmezdi uzaklara atmakla.

«Haydi bakalım küçük balıkçı! Allah rast getire!..»

«Şimdi görürsün büyük mü, küçük mü?»

«Elin ağırlaşırsa haber ver de birlikte çekelim!..»

«Oltaya vursun... Kolay... Ben sensiz de çekerim!..»

«Haydi göreyim seni!..»

Misinanın tümü, suların derinliğine dalıp gitmişti. Güneşin son ışınları, misinada yansıyordu. Ak ışıktan bir çizgi gibi suların maviliğini delip gidiyordu.

«Haydi!..» dedi Dursun,«Çek artık!..»

Belliydi, yoktu bir takılan oltaya... Altan çektikçe daha da kolay geliyordu olta takımı... Birden durakladı Altan:

«Vurdu!» dedi, «Olta ağırlaştı birden. Hem de on kiloluk bir turna vurdu!..»

İnanmamıştı Ağabeyi:

«İyi tarttın mı?» dedi, «Sakın yirmi kilo olmasın!..»

Misina gerilmişti. Vurmuş olabilirdi.

«Zor çekiyorum, gözüm kör olsun!..»

«Yardıma geleyim mi?»

Artık inanmış olacaktı ki, kürekleri bırakıp Altan'ın yanına koşmuştu.

«Ah!..» dedi Altan, «Bıraktı oltayı!..»

«Kaçırdın öyle mi?...»

«Kaçtı!..» dedi.

«Yazık!..»

İkisi de Selami Saygıner'in çektiği balığı anımsamışlardı.

«Öylesi az bulunur...» dedi Dursun, «Çanağına sığmıyordu. En azdan sekiz kilo!..»

«On kilo!..»

«Canım bize yararı dokunmadıktan sonra isterse yirmi kilo olsun!..»

«Biz de tutarız...»

«Zor tutarsın öylesini...»

«Biz de iki tane tutarız...»

«İki tane tutmak da iş yok! Bir tane tut da sen, en büyüğünden olsun!»

«Ama ne konuştuk Selami Amcayla... İki tane tutarsak ödeşeceğiz!..»

«Sen lafı bırak da balık tutmaya bak!..»

Oltayı çekmiş, misinaları çöreklemişti, sandalın içine:

«Salla!» dedi, «Akşam oluyor, sular karardı mı senin kaşığını turnalar görmez suyun içinde...»

«Görmezse yarını da var bu işin...»

«Sen sandalı yarın verir mi sanıyorsun! Bizi uyutmak için böyle dedi o!..»

«Ne balıktı ya!.. Şu oltanın tuttuğu balık!..»

«İş oltadaysa salla at, bir daha bakalım!..»

Altan, takımların iki karış altından tuttù misinayı, sallayıp sallayıp uzaklara atmak istediyse de olta oracığa düşüvermişti. Hemen çekmeye başlamamıştı. Bir süre olta, sandalın peşinden sürüklendi. Altan'ın kurnazlığı idi bu... Oltaya, balığın vurma süresini uzatmış oluyordu.

«Durma!..» dedi, Dursun. «Başla artık çekmeye!..»

Parmağının ucuyla oltanın ağırlığını tartarak yavaş yavaş çekiyordu. Olta birden ağırlaşmıştı:

«Vuruyor!..» dedi, «Balık vuruyor!..»

Pek inanmamıştı Dursun ama gene de hevesini kaçırmamak için:

«İyi!..» dedi, «Çek de al sandala!..»

«İnanmazsan gel de bak!.. Ağırlaştı birden...»

Kürekleri bırakan Dursun, oltaya yapıştı. Şöyle eliyle tarttı:

«Doğru!..» dedi, «Okkalı bir turnabalığı bu!..»

«Haydi Ağabey, kaçırmadan çek hemen!..»

Dursun Darkapı, kardeşinden daha becerikliydi, bu konuda, şimdiye kadar en azdan on turnabalığının canına kıymıştı. Ne yavaş ne de hızlı, balığın ağzı, kancadan kurtulmasın diye misinayı gevşetmeden boyuna çekiyordu... Olta, suyun yüzüne çıkarken bir çırpınmadır başlamıştı. Hava ile karşılaşan balık, başına gelen felaketin büyüklüğünü hemen anlamış, durmadan çırpınıyor, kendini sandalın bordasına durmadan vuruyordu. Hatırı sayılır irilikte, kızıla çalan bir turnabalığıydı bu... Balık sandalın içine girince:

«Ne bakıyorsun!..» dedi ağabeyi. «Çıkarsana ağzından kancayı! Misinaları karıştırıyor yaramaz...»

Zavallı balık, iki çocuğun eline düştüğü için «Yaramaz» olmuştu bile... Bir an önce oltadan kurtarmak için elini uzattı ise de yakalayamadı. Tutsa bile kaçıp kurtuluveriyordu elinden.

«Beceremeyeceksin bu işi!.. Senin balıkçı olman için daha kırk fırın ekmek yemen gerekiyor!.. Hele çekil önümden!»

Dursun'un işi becermesi de kolay olmamıştı, turnanın ağzında keskin dişler vardı. Testere gibi keskin dişler... Bir iki sıyrıkla çıkmıştı işin içinden. İki parmağından da inceden kan akıyordu.

İkisi de sandalın dibinde çırpınan balığa bakıyordu.

«Ağabey!..» dedi, «Bu balık Selami Amca-nın balığından hiç de aşağı değil, ne dersin?»

«Yok canım!..» dedi Dursun. «Sana öyle geliyor... Hemen hemen onun yarısı kadar...»

«Bu kadarı da yetmez mi bize... Babam, annem, iki de biz... Dört kişiyiz...»

«Selami Amca ile nasıldı anlaşmamız... Balık küçük olursa iki tane tutacaktık. Üç balık tutarsak, üçüncüyü bölüşecektik... Kürekleri bırakma sakın! Olta çok karışıktı. Ben atayım, sen çekersin tamam mı?»

Gerçekten karışmıştı misina, balık çırpındıkça... Birkaç yerden düğümlenmişti bile. Oltayı düzeltip atması kolay olmamıştı. Tam üç kez atıp atıp toplamak gerekmişti. Atınca düğümlenip kalıyor, hemen oracığa düşüveriyordu.

«Tamam Ağabey! Bu seferki uzun gitti, ver bana da çekeyim!..»

«Hele dur!.. Balık vuruyor, yaşadık!.. Oltaya balık vuruyor!..»

«Çek!.. Ne duruyorsun!..»

Yavaştan yavaştan çekiyordu. Kancanın, balığın ağzına iyice oturduğunu anlayınca hızlandı. Misinayı, gevşetmeden çekiyordu boyu-

na... Sevincinden de durmadan konuşuyordu.

«Oldu iki balık!.. Yaşasın! Oltayı bir daha atarız, attıkça yapışıyor mübarekler!»

«Ne olta değil mi Ağabey? Olta olunca böylesi olmalı. Bugün üç balık oluyor!..»

Dursun unutmamıştı Selami Amcanın çektiğini.

«Yok!..» dedi, «İki balık oldu. Bu balığı daha çekmedik ki. Belki balık değil, postaldır. Geçen gün Sarı Nuri, bir asker postalı çekmedi mi!..»

«Çırpınmıyor mu, suyun içinde?»

«Hahhh!.. Şimdi çırpınmaya başladı ama, çok hafif geliyor elime...»

Su yüzüne çıkmıştı balık, küçük bir şeydi, bir iki kez debelendikten sonra girmişti sandala, Altan iki eliyle yakalayıp çekivermişti oltayı ağzından... Parmağının ucunu ısırmıştı, biraz kan bulaşmıştı balıktan. Altan kanı, kendi kanı sanmış korkmuştu. Dursun:

«Isırdı mı?...» dedi, «Vah vah, çok mu acıttı?»

«Kan akıyor elimden!..»

«Eğil de suya bir sok bakalım!..»

Altan, elini suya sokunca ne kan kalmıştı, ne de parmağında bir acıma...

«Seni korkak seni!..» dedi, «Canın ne kadar da tatlıymış!»

Onu lafa tutup kızdıran Dursun, salladığı gibi oltayı atmıştı uzaklara...

«Gel!» dedi, «Yapışıp şu oltaya! Bu gölden, bu kadar balık avlanır!»

«Ne o, gidiyor muyuz? Daha ben balık tutmadım ki...»

«İşte göl, işte elinde de olta!.. Sana tutma diyen mi var!..»

Altan, bir iki kez oltayı çekti, sallayıp yeniden attı. Bir iki kez daha sallayıp sallayıp çok uzaklara attı:

«Tutamıyorum!» dedi, «Biraz daha açılsak olmaz mı?»

«Neden olmasın, böyle sandal bulduktan sonra gezer dururuz. Dur hele, suda bir değişme oldu gibi geliyor bana... Bak şu yandaki sulara, Birden kararmadı mı? Suların üzerindeki kırışıklıklara bak hele bir!»

«Akşam oluyor da ondan...»

«Yooo!.. Akşama daha çok var... Bak, şu karşı tepelere, bulutlar birden alçalıverdi mi?»

«Serinlik de başladı değil mi Ağabey!»

«Dönsek daha iyi olacak... Rüzgâr da sertleşiyor!»

Sandalın kendiliğinden kayıp gittiğini gören Dursun:

«Bak, bak!..» dedi kardeşine, «Şu sandala bak, nasıl da sulara kapılıp gidiyor?»

«Sulara mı, rüzgâra mı kapıldı belli değil! Çek oltayı da bana yardım et.»

Kürekleri daldırıp daldırıp çektiği halde sandal, istediği yöne doğru gitmiyordu. Suların yüzü, kırıştıkça kırışıyordu.

«Rüzgâr sertleşti!» dedi Altan, «Üşüyorum!..»

«Sar oltanı çabuk, yapış şu küreğe, sen siya et! Ben üzerime doğru alayım! Sandalın başını, evden yana çevirmeliyiz.»

Altan, oltasını sarıp teknenin dibine yerleştirmek istedi. Balıklar çırpınıp duruyorlardı. Sandalın içi su ile dolmuştu. Oltasını koyacak yer bulamamış, şaşkın şaşkın dikilip duruyordu, ayakta.

«Çök!» dedi Dursun, «Hemen otur, sandalı devireceksin!..»

Bir türlü dengede tutamıyorlardı sandalı. Karayel, sanki onlarla oynuyordu. Dursun küreklere asılıp sandalın başını dalgalardan yana çevirmek istedikçe karayel, bir ceviz kabuğu gibi sandalı başka bir yana döndürüyordu.

Üstelik sular da giriyordu sandala.

«Nereye gidiyoruz Abi! Ev nerelerde kaldı!..»

Dursun'un evi filan düşündüğü yoktu şimdi. İki küreği birden kavramıştı. Sandalı, alabora etmemek, kapaklanmasını önlemek için, gücünün de üstünde çaba gösteriyordu. Böyle daha ne kadar dayanabilirdi? Sandalın başı, dalgalara dönük oldukça, dayanabilirdi ama, bu iş o kadar kolay değildi ki... Arka arkaya sandalın bordasında patlayan iki üç dalga, sandalı yarıya kadar su ile dolduruvermişti bir anda. Bütün gücüyle bağırıyordu Altan:

«Batıyoruz!.. Batıyoruz! Yok mu bizi kurtaran!..»

Karayel Altan'ın sesini almış insansız yerlere doğru götürmüştü. Kim duyup kim gelecekti kurtarmaya.

«Anne, Anneciğim, batıyoruz!..»

Dursun da inanmaya başlamıştı artık, sandalın batacağına:

«Bak Altan!..» dedi, «Hemen çıkar üstünde ne varsa!»

Pantolonla kısa kollu gömleğini çıkarmıştı hemen, bir mayosu kalmıştı.

«Eğer sandal kapaklanırsa, çıkacaksın üstü-

ne. Bırakmayacaksın sandalı, anladın mı?»

«Anladım Abi. Sen ne yapacaksın?»

Ağabeyinin çok iyi yüzdüğünü biliyordu. Kendisini bırakıp gideceğinden korkuyordu.

«Ben de sandalın üzerine çıkacağım... Korkma!.. Sıkı sıkı tutarım seni!..»

«Ağabey! Bırakma beni sakın, olur mu?»

Altan iyi yüzme bilmiyordu. Ancak suyun üzerinde bir kaç dakika durabildi. Oysa şu kadar zamandır Çekmece gölünün kıyısında yaşıyorlardı. Onun yaşında olup da yüzme bilmeyen kimse kalmamıştı. Komşusu yedi yaşındaki Defne bile ondan güzel yüzüyordu, hele Uğur...

Dursun, her çarpan dalganın, sandalın içini serpintilerle doldurduğunu anlayınca kürekleri kendi haline bırakmış, iki balığı da başaltına kapatmıştı. Sandaldaki sular, onları diriltmişti. Havuzda dolaşır gibi geziyorlardı. Başaltına kapatılışları, hiç hoşlarına gitmemişe benziyordu. Çırpınıp duruyorlardı kapatıldıkları yerde. Onlar ikinci üçüncü kez ölmek demekti bu hapislik...

Ama kim düşünecekti bu durumda onları... Sandal ağzına kadar su ile dolmuştu, güçlü bir dalga neredeyse kapaklayacaktı. En kötüsü, san-

dalın altında kalmaktı. Tehlikeyi görmüştü Altan.

«Ağabey!.. Kurtar beni!» diye yalvarıyordu. İyi ama Dursun'u kim kurtaracaktı?... Yüzme bilmek yetmiyordu ki. İki kardeş de titriyorlardı, korkudan. Dursun aralarında üç yaş da olsa ağabeydi, sorumluluk onun üzerindeydi.

«Altan!..» dedi, «Hiç korkma, ben seni bir elimle tutar, bir elimle de kulaç atarak kıyıya kadar götürürüm!»

«Sakın bırakma beni Ağabey!..»

«Bırakır mıyım!»

Sandalın ıskarmozunu iki eliyle sıkı sıkı tutuyor, oldukça dengeli duruyordu yerinde. Dalga sandala doğru gelirken iki kardeş de sandalın o yandaki bordasına atılıyor, kapaklanmayı önlemeye çalışıyorlardı. Başkaca yapacakları hiç bir iş de yoktu. Kürekleri bile ıskarmozlardan çıkaramamışlar, olduğu gibi bırakmışlardı. Her ikisinin gözleri, kendilerine son hızla gelecek bir motordaydı. Ama hangi motor? Hangi yürekli kaptan kurtarabilirdi bu fırtınada onları? Hiçbir denize benzemezdi bu Çekmece gölü. Böyle zamanlarda martılar bile uçamazlardı üzerinde. Ancak kargalar, kuzgunlar uçardı, kıyılarına vurmuş leşleri didiklemek için.

Hava karardıkça sulardaki sakarcıkların aklığı, köpüklerin karayele karışan kabarcıkları ölümcül geliyordu onlara... Hele birden patla-

yan dalgaların, kendilerini tüm yeryüzünden soyutlamış gibi görüyorlardı. Yoktu onları kurtaracak bir varlık. Ne varsa doğada, onların ölümünü istiyor gibiydi. Şu kargalar, şu kargalara benzeyen bulutlar bile...

Bir ara Dursun:

«Altan!..» dedi, «Duyuyor musun? Bir motor sesi yaklaşıyor gibi... Kulak ver de dinle!..»

Tam o sırada derinden bir motor sesi duyulmuş, yeniden silkinip, dağılmıştı karayelde.

«Bizim evlerden doğru geliyor bu ses!» dedi Dursun.

Eğer bu motor, onlara doğru geliyorsa, karayelin estiği yönün tersinden doğru gelmiş olmalıydı. Dalgalara baş vermesi için motorun Dışkumsaldan doğru gelmesi gerekirdi. Her ikisinin gözleri de o yana dönmüştü.

Kuzeyi perdeleyen bulutlar birden aralandı. Bir parıltı, ortalığın alacakaranlığı bıçak gibi kesip ikiye bölüverdi. Korkuyla başlarını o yana çevirdikleri zaman insanın içinde başlayan bir gök gürültüsünün üzerlerine alçaldığını algıladılar. Tepelerine bir kubbe çökmüş gibi gelmişti onlara.

«Yağmur geliyor!..» dedi Dursun.

Bu gök gürültüsü dalga halinde inmişti sanki göle. Kayığın bir yanında iki üç dalga arka arkaya patlamış, yarıdan çoğu su ile dolunca da, dengesi bozuluvermişti. Ortada oturan Altan kendini, bir kuyunun dibinde bulmuştu bir anda... Sular, onu yeniden suyun dibinden almışlar, gölün üzerine çıkarıvermişlerdi. O zaman görmüştü kapaklanmış olan sandalın omurgasını. Kendini, sandalın üzerine doğru kollarını açarak çekmesini becermişi. Karnının altında sandalın omurgasını bulunca kendi ağırlığından kurtulur gibi olmuştu. Dursun'u çevresinde göremeyince korkusu büsbütün artmıştı. Neredeydi ağabeyi? Yüzme bilen bir kişi nasıl yiterdi birden!..«Ağabey!..» diye seslendi. Rüzgâr, sesini alıp götürmüştü uzaklara. Dalgalar kendini, sandalın sırtından alabilmek için savaşa girmişlerdi sanki. Boylu boyunca sandalın üzerine yatmış, elleriyle, ayaklarıyla omurgaya sarılmıştı. Suların içinde önce bir baş gördü. Sonra kendisine doğru uzanmış bir kol. Bu el ikileşip sandalın omurgasına tutunmuştu. Dursun'dan başkası olamazdı bu... Saçları yüzünü kapasa da tanımıştı onu.

Sandalın altında kalmıştı demek! Çıktığı belliydi. Çıkıncaya kadar da çok yorulmuştu.

Bir süre sık sık soluk alıp yorgunluğunu çıkardıktan sonra:

«Yaşa be Altan!..» dedi, «demek sen de kurtuldun!»

«Altan'ı dalgalar batıramamış!» diye düşündü, «Tombulluğu işe yaramış demek!..»

Kabak gibi suların yüzünde kalmıştı ama, bu kez de dalgalar onu, sandalın üstünden alıp götürmek istiyor, bu tombulluğu yüzünden!

«Bırakma sakın sandalı!..» dedi, «Aman bana sarılayım deme, ikimiz birden gideriz!..»

Dayanıyorlardı şimdilik. Böyle ne kadar dayanabileceklerdi?

Bir süre çevrelerini gözden geçirdiler. Konuşmak, yoruyordu onları, en azdan soluk almalarını zorlaştırıyordu.

«Motor... Motor sesleri duyuyorum!.. Sen?...» diye sordu, Dursun.

«Ben de!» dedi kardeşi.

Bu kez motorun sesi, evlerinin bulunduğu yönden değil de, tam karayelin estiği yönden geliyordu.

«Demek bizi göremediler, sandal devrilince!» diye düşündü Dursun.

Altan motordan yana dönmüş, bağırıyordu:

«Kurtarın bizi!..»

Üç beş kez bağırınca:

«Sus!» dedi Dursun, «Sesin duyulmuyor. Rüzgâr, sesini alıp başka yerlere götürüyor!..»

Üstelik bağırdıkça soluğu tıkanıyordu Altan'ın. Motorun sesi yaklaşmıştı. Sesin üzerlerine doğru geldiğini sanırlarken yeniden uzaklaşmıştı. Bağırmanın tam sırasıydı:

«Kurtarın bizi!.. Boğuluyoruz!..»

Bu kez karayel, Dursun'un sesini almış, tam motordakilere ulaştırmıştı.

«Dayanın geliyoruz!..»

Çok geçmeden de büyük bir motor karşıdan görünmüştü.

Çekmece gölünde hiç görmedikleri bir motordu bu... Büyük bir balıkçı motoru olmalıydı. Yoksa bu fırtınada, Çekmece gölündeki sandallarla motorlardan hiçbiri su yüzünde kalamaz, alabora olurdu. Bereket versin bu gerçeği, ancak büyük motoru görünce düşünmüşlerdi. Kurtarmanın gecikmesindeki neden de bu olmalıydı!

Motoru görünce Altan birden gevşeyivermişti. Direnmek bütün gücünü tüketmişti onun. Nasıl olsa kurtulacağını düşünürken büyük bir dalga, onu sandalın omurgasından almış, suların içine indirivermişti. Belki de bu durum, tutup motora çekmeleri için yararlı olmuştu. İriyarı bir motorcu, iki eliyle kavrayıp motorun içine alıvermişti onu.

«Oğlum, senin adın ne?...»

Soru çok açık olduğu halde anlayamamıştı. Kaptan durmadan yineliyordu: «Adın?... Senin adın?»

«Altan!»

«Soyadın Darkapı mı?»

«Evet... Dar... Darkapı!»

Tamam! Öyleyse aranılan çocuklardan birini bulmuşlardı...

Dursun, kardeşi gibi kendini dağıtmamıştı, bir iki kulaçta motorun bordasına yapışmıştı. Altan'ı kurtaran güçlü gemici, Ağabey'ine de yetişmişti. Kaptan ona da sordu adını:

«Senin adın da Dursun olacak, öyle mi?»

«Evet Kaptan Amca! Biz iki kardeşiz!..»

«Babanız kıyıda sizi bekliyor, anneniz de!..»

Oysa kaptan ne annesini görmüştü çocukların ne babasını... Kıyıdan kendisine seslenen Selami Saygıner'di. Çocukların anneleri de babaları da Erenköy'e konuk gitmişlerdi.

Ama Küçükçekmece'nin tüm Dışkumsallıları onları bekliyorlardı kıyıda, merak ve coşkuyla.

V

Selami Saygıner, yemek masasından kalkarken, ayaküstü ağzına attığı lokmayı çiğneye çiğneye iniyordu merdivenlerden. İlacının acılığını gidermek için gevelediği bu lokma, balık eti mi, ekmek mi pek ayrımında değildi. Sandalından, sandalındaki iki çocuktan başka hiçbir şey düşünmüyordu. Zehir zıkkım olmuştu, o lokum gibi turnabalığı. Ah ne yapmıştı da sokmuştu eve, bu belalı balığı!

Badem ezmesi gibi ağız tadıyla yediği parçaların ağzında eriyişini ne çabuk da unutmuştu. Keşke balığı sokmasaydı eve de, sandalını vermek zorunda kalmasaydı,çocuklara. Böyle, canı burnunun ucunda soluk soluğa koşmayacak,

televizyonunu açıp rahatça, dünyada olup biteni izleyecekti koltuğunda. İzlerken de başı göğsüne düşecek, çok geçmeden de yatağındaymış gibi sızıp kalacaktı.

«Bugüne kadar hiçbir akşam rahatça turnabalığı yediğim olmadı!» diye düşünüyordu. Her seferinde balığı ayıklamak için karısıyla tartışmalara girişir, gene bu akşam olduğu gibi sonunda bir sakarlık çıkardı ortaya.

Bunları düşünürken Suat Bey'in evine gelmiş, niçin yola çıktığını unuttuğundan, bir kaç adım da geçmişti. Evinin bahçe kapısından çıkan Suat Yalazkan, onun arkasından yetişmese, belki daha da gidecekti. Seslendi gerilerden:

«Böyle nereye Selami Bey hızlı hızlı?» dedi.

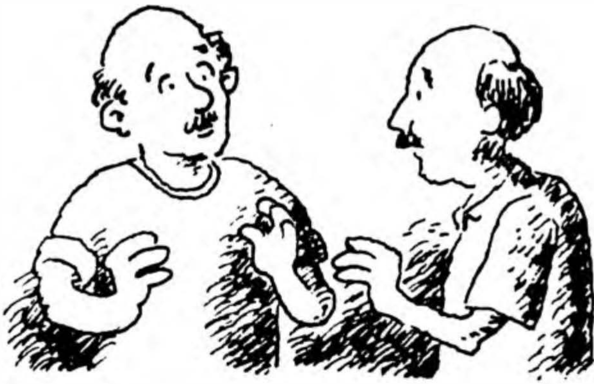
Şaşırmıştı birden:

«Hiç» dedi, «Şeyin evine!..» diye kekeledi. Niçin yola girdiğini anımsayamamıştı. Neden sonra:

«Yahu Suat Bey!» dedi, «Ben seni arıyordum!»

«İlahi Selami Bey!» dedi, «Şurda bana rastlamasan, beni aradığın aklına bile gelmeyecek! Söyle bakalım, niçin arıyordun beni?»

«Hava neredeyse patlayacak! Benim sandalı bulup getirelim diyecektim, senin motorla.»

«Benim motorun, senin sandaldan ne farkı kalır, hava patlayınca?»

«Canım, çocuklar uzaklarda. Hemen onları yedeğimize alıp getiririz hava patlamadan. Hiç olmazsa senin Güvercin'in makinesi var!»

«Yani fırtınaya dayanmakta senin sandaldan farkı kalır mı hava patlayınca! Karayel koptu kopacak. Ben Güvercin'i karaya çekmek için çıkmıştım evden.»

«Deme yahu, o kadar korkulu mu hava?»

«Fırtına koptuğu yerde koptu ama, daha bizim göle gelmedi! Sen sandalı bırak da, çocukları kurtarmaya bak! Kimin çocukları bunlar? Senin Turgut da var mı aralarında?»

«Benim ki evde, Hüsnü Bey'in çocukları!»

«Ne? Hüsnü Bey'in çocukları mı? Aman

duymasın! Altüst eder ortalığı koş!..

«Nereye koşayım?»

«Git, köprünün altına! Bir Karadeniz motoru bul, oralardan! Yakanı kurtaramazsın Hüsnü Darkapı'nın elinden sonra!»

«Karadeniz motoru mu, dedin?»

«En azdan on beş, yirmi tonluk bir motor... Dalgaya, rüzgâra dayanıklı.»

«Demek büyük bir fırtına başlayacak, öyle mi?»

«Başladı bile diyorum sana. Hiç durma! Senin evinde barometre de mi yok!»

Bir duvar saati vardı babasından kalma. Barometre ne gezerdi, Selami Bey'de!

Suat Bey hızla yanından ayrılıp göle doğru koştu. Motoru şamandıraya bağlıydı. Yüzerek gidip kıyıya yanaştıracak, çocukları toplayıp çektirecekti.

Selami Saygıner, bir süre şaşkın şaşkın baktı arkasından. Durmanın bir yararı kalmamıştı. Koşarak asfalta çıktı. Ambarlı'dan İstanbul'a giden bir taksiyi yolda çevirdi.

«Çabuk!» dedi, «Küçükçekmece Karakolu'nun oraya!»

Evet, Karakol!

Bunu iyi düşünmüştü işte! Durumu karako-

la bildirecek, sorumluluğu onların üzerine yükleyecekti. Eski bucak müdürlerindendi, bilirdi bu kadarını.

Taksi, tam köprüye kıvrılırken, Deniz Lokantası'nın önünde bir Karadeniz motoru ilişti gözüne.

Ya Cideli, ya da İneboluluydu içindekiler. Yoldan yeni gelmişler, yorgunluk çıkarmak için, kıyıya yanaşıyorlardı. Güzel bir akşam geçirmek istedikleri belliydi, hallerinden! Arabadan inip seslendi onlara:

«Hemen kırın dümeni gölden yana!» «Gölde fırtına başlamak üzere!.. İki çocuk var, açıklarda... Küçüğü Altan, büyüğünün adı Dursun! Soyadları Darkapı!..»

Motorcuya, patlayacak fırtınadan söz ediyordu, bu İstanbullu. Karadenizli kaptan kızmıştı, bu tatlı su kaptanına.

«Bu havada kim gönderdi onları!» diye tersledi, «Hangi sersem izin verdi çocuklara!»

«Canım, kim vermişse vermiş! Kurtarın çocukları!»

Kaptan makineyi çoktan faryap etmişti. Selami Bey arkalarından sesleniyordu:

«Çocukları Dışkumsal'a çıkarın! Selami Sayginer'in iskelesine. Altan'la Dursun'u! Soyadla-

rı Darkapı, unutmayın!»

Soyadları çok gerekliydi sanki. Şaşkınlıktan söylüyordu bunları işte!

VI

Geldiği araba ile dönen Selami Saygıner, evinin önünde inmiş, suçlu suçlu, dikilip arka bahçede göl kıyısındaki iskeleye karşıdan gelecek olan Karadeniz motorunu gözlüyordu.

Karayel, bomba gibi patlamıştı karşıdan. Gölün yüzü, karayelle birlikte bir yandan kararırken bir yandan da köpüklere bulanmıştı. Koyu lacivert suların yüzünü çiçek bozuğu gibi çopurlaştırıyordu, bu boron. Çok geçmeden büyüyen dalgalar, iskelenin betonunda gümlemeye başlamıştı bile. Bütün sandalları tam zamanında çekmişlerdi karaya. Yabancı büyük sandallar da gölün ağzından Marmara kıyılarına kaçmışlardı. Deniz, durgunluğunu, hemen

hemen hiç bozmamıştı. Göl bir deniz değil, bir Okyanus'tu sanki. Koskoca Marmara denizi ise bir yüzme havuzuydu. Karadenizli Kaptan'ın kullandığı motorsa, bir ceviz kabuğuydu bu Okyanus'ta.

Selami Saygıner'in sandalı çoktan alabora olduğu için suyun yüzünde hiçbir şey görünmüyordu.

«Nereye gider bu sandal?» diye kara kara düşünüyordu Selami Saygıner, sandalının kapaklandığını aklının ucundan bile geçirmiyordu.

Huriye Saygıner sesleniyordu balkondan:

«Selamiiii!.. Sandal nerede?»

Tepesi atmıştı kocasının:

«Göksu'ya gezmeye gitti...» dedi, öfkeyle... Bu sözün alay anlamına geldiğini hiç düşünmeyen Huriye Hanım:

«Herkesin sandalı çekilmiş!» dedi, «Bir senin sandalın yok görünürlerde!»

Sandalı görünürlerde nasıl olsundu? Kapaklanan sandalın yalnız omurgasının görünmesi gerekirdi ama, kabaran dalgalardan, omurganın üzerine tutunanlar bile görünmüyordu, bu ana baba gününde. Biraz sonra karısını yanında görünce öfkeden kan beynine sıçramıştı:

«Hanım!» dedi, «Gözünü seveyim, bana bir şey sormadan dikileceksen dikil, şuracıkta!»

Huriye Hanım'ın artık, kocasına bir şey sorması gerekmezdi. Bütün komşular, kadınlı erkekli, açıkta dolaşan Karadeniz motorunu izliyordu. İri gövdeli tekne dalgaların arasında dolanıyor, bir yerde durmuyordu. Subaylıktan emekli Ragıp Bey, torununa sesleniyordu kıyıdan:

«Ertaaan! Şu dürbünü bul da getir!.. Çabuk!..»

Hava kararmıştı. Gözleri keskin olanlar motorda yeşil-kırmızı iki ışığın yandığını görüyorlardı. Ragıp Bey motorun ne kendisini görüyordu henüz, ne de ışıklarını...

Önce çocuklar dolmuştu beton iskelelere, arkasından daha büyükler... Sıra annelerden, babalardan sonra büyükbabalara, büyükannelere gelmişti.

Selami Saygıner korkuyla çevresini izliyordu. Hüsnü Darkapı ile karısı Nermin Hanım'daydı gözleri. Yoklardı oralarda. Kısa bir soruşturmadan sonra her ikisinin de Erenköy'deki yakınlarında olduğu anlaşılmıştı.

Dürbünle uzakları tarayan Emekli Binbaşı Ragıp Bey:

«Motor, devrilmiş bir tekneye doğru ilerli-

yor dostlarım!..» dedi, «Hiç merak edecek bir şey yok!..»

Ragıp Bey hiç merak edecek bir şey yok demişti ama, asıl merak şimdi başlıyordu işte:

«Ragıp Bey Amca, içindeki çocuklar ner-

de?»

«Boğulmuş olmasınlar çocuklar, Ragıp Bey Amca?»

«Motor şimdi ne yapıyor? Kurtarıyor mu onları, motorcular?»

Binbaşı emeklisi, daha iyi görebilmek için dürbünün ayarını yapıyordu. Hava karardığı için ancak bir karaltı görebiliyordu gölün üzerinde.

Ragıp Bey, dürbünü bir başkasına verse belki daha da bir şeyler görebilirdi, verdiği kişi. Selami Saygıner:

«İyi bak Ragıp Bey!» dedi, «Sandal devrilmiş mi, devrilmemiş mi?»

Dürbünün ayar vidalarını ileri geri çeviren Emekli Binbaşı:

«Ben sandal mandal görmüyorum!» dedi, «Kaplumbağa sırtı gibi bir şey görüyorum, suyun üzerinde! Belki de senin sandalının sırtıdır!..»

«Hayır!» dedi. «Benim sandalım değildir o! Diyelim ki benim sandalım, öyle ise çocuklar ne oldu?»

Oysa motor, her iki çocuğu da suyun üzerinden toplayıp almıştı içeri. Dalgalar, gözlerden saklamıştı olanları, bitenleri. Son hızla geliyor-

du Dışkumsal'a doğru motor. Karayel arkasından estiği için, daha da hızlanıyordu.

«Geliyor!» dedi Ragıp Bey, neden sonra, «Motor kıyıya doğru geliyor!»

Geldiğini, gözle bile görmeye başlamışlardı, betonun üstünde dikilenler. Geliyordu ama dolu mu geliyordu boş mu?

Kıyıdaki kalabalığı gören kaptan, motorun dümenini, bekleyenlerin üzerlerine doğru kırmıştı. İlk kez dürbün, işe yaramaya başlıyordu:

«Gemide dört motorcu var!» dedi, Ragıp Bey:

En azdan yirmi otuz kişi birden sordu?

«Başka?»

Yanıt alamayınca yinelediler sorularını:

«Hiç çocuk yok mu motorda?»

Soranlar, sorularını kendileri yanıtladılar biraz sonra:

«Var!..» dediler, «İki çocuk başı var içerde!»

Çocukların ikisi de yaşıyordu demek:

«Ooooh!..»

Artık ikisi de açıktan açığa görünüyordu çocukların. Mayolarıyla motorun başında sağlı sollu dikiliyorlar, kıyıdakilere el sallıyorlardı.

Onları tanıyan arkadaşları, en başta Turgut

olmak üzere:

«Yaşa Altan!» diye bağırdılar, «Yaşa Dursun!..»

«Yaşasın Küçükçekmece balıkçıları!» dedi liseli ağabeylerden biri... Biraz da alay olacaktı, bu sesленişte!

Çivi Asım, az önce yaptığı kavgayı unutmuştu bile. Bu alaylı söze gereken karşılığı bulmuştu.

«Ne balıkçısı!» dedi, «Göl kahramanı onlar!»

Uğur onlardan aşağı mı kalırdı:

«Yaşasın okyanus fatihleri!..» diye bağırdı.

Turgut, fatihin ne anlama geldiğini anlamamıştı ama:

«Yaşasın!..» diye doğruladı.

Üç dört saat önce dövüştüğü Altan'ı motorda gülerken görünce dayanamadı:

«Yaşa benim Topak Altan'ım!..» dedi. Buna, bütün çocuklar güldüler.

Motorun kaptanı, sanki Saygıner'in beton iskelesine bindirecekmiş gibi hızla kıyıya doğru gelirken birden dümen kırıp önlerinden yıldırım hızıyla geçiverdi.

Gemicilerden ikisi, direğin dibinde dikiliyor, biri baş üstüne diz çökmüş, motorun burnu-

nu çarpmaması için kolluyordu. Üçü de kaptandan gelecek buyruğu bekliyor olmalıydılar. Kıyıdaki kalabalığı görmüyorlarmış gibi kendi işlerinde güçlerinde görünüyorlardı. Kaptan «Atla!» dese, göle atlamaya hazırdılar. Onların işlerine bu denli bağlı oluşları kıyıdakilerin çok hoşuna gitmiş olacak ki, çocukları unutup başladılar bu gemicileri alkışlamaya:

«Yaşasın Karadenizli gemiciler!..»

Bu alkışlara Kaptan'ın elini kaldırıp karşılık verdiğini sanan Küçükçekmeceliler de el sallamaya başladılar. Oysa kaptan eliyle Binbaşı Ragıp Bey'in bir mendirek kadar uzun iskelesi-

ni gösteriyordu. Bunu anlamakta gecikmeyen Selami Saygıner, liseli çocuklardan ikisini üçünü seçip Binbaşı'nın iskelesine gönderdi:

«Koşun!» dedi, «Kaptan dönüşünde çocukları Ragıp Bey'in iskelesinde bırakacak!»

Kalabalık etmesinler diye başkalarına duyurmak istemiyordu. Gerçekten de motor ikinci dönüşünde yolunu birden kesmişti. Bir süre dalgaların ufalmasını gözleyip motorun hızını ayarlayarak iskeleye yanaştı. Verdiği buyrultu dışardan bile duyulmuştu:

«Atlayın çocuklar! Atla! Hop!»

Motorda kimin önce atlaması kararlaştırılmış olacak ki, Altan birden kendisini atıverdi, betonun üzerine. Liseli ağabeyler, top gibi yakalamışlardı Topak Altan'ı.

Motor bir daha dönecek, bu kez de Dursun'u bırakacaktı herhalde. Altan kurtulduktan sonra Dursun'un kıyıya çıkması bir sorun sayılmazdı artık.

Liselilerden biri, kendi üzerindeki hırkayı çıkarıp hemen geçirivermişti sırtına. Hava da o kadar soğuk olmadığı halde çeneleri birbirine vuruyordu Altan'cığın.

Selami Saygıner karısına seslendi:

«Haydi Hanım!» dedi. «Al götür çocukları

eve, çay demle onlara!.. Sıcak sıcak içsinler!»

Altan, Ağabey'inin motordan çıkmasını bekliyordu.

Bu kez motor daha büyük bir çember çizdikten sonra iskeleye doğruldu. Liseliler, az önce yaptıkları beceriksizliği yinelememek için iskelenin ucunda yüz yüze durmuşlardı. Tam motor yaklaşırken Dursun'un birer elinden tutup hooop alıverdiler dışarıya. Kaptan doğrusu çok ustaca yanaştırmıştı bu kez motoru... İşi bitince tam yol köprüye doğru yönelirken:

«Haydi, hoşça kalın!» diye durmadan el sallıyordu kıyıdakilere...

Dursun'la Altan'ı aralarına alan arkadaşları:

«Haydi bize gidelim!» diye zorluyorlardı onları.

«Yoook!» dedi. Selami Saygıner, «Hiçbir yere gidemezler! Benim görülecek bir hesabım var onlarla.»

Öyle ya, koskoca sandal gölün ortasında kalmıştı. Kim verecekti bu «Martı»nın hesabını. Kanadı kırılmış, kuşa dönmüştü ak boyalı, mavi çizgili Martı.

Şaşılacak şey! Keyifli keyifli de gülüyordu Selami Saygıner. Hiç de hesap soracak adama

benzemiyordu:

«Çocuklar!» dedi, «İzin verin, bu iki kardeşe! Bugün onlar, bizim Turgut'un konuğu olsunlar! Turnabalığı nasıl tutulurmuş anlatsınlar birbirlerine. Yarın da onları siz ağırlarsınız! Haydi iyi akşamlar, sayın komşularım, ilginize çok teşekkürler!»

«Pekiii... Sandal ne olacak?» diye sordular, «Bırakacak mısın suda sandalını böyle!»

Ne desindi Selami Saygıner,

«Evet sayın komşular» dedi, «Sandalı öylece bırakacağım gölde... Kalafatları şişsin diye bir geceliğine bırakıyorum. Yarın çektiririm bizim iskeleye. Haydi hoşça kalın!»

Selami Dede, anneleri, babaları Erenköy'de olan bu iki değerli konuğunun ellerinden yapışarak sarı badanalı eve doğru sürüklüyordu. Turgut, Altan'ın boşta kalan eline sıkı sıkı yapışmıştı. Küçükçekmece Okyanusu'nu, boğulmadan aşmasını beceren yürekli arkadaşının donmuş parmaklarını, elinin sıcaklığıyla ısıtmaya çalışıyordu.

SON

Ünlü yazarımız **Rıfat Ilgaz** özellikle ilkokul çocukları için bir dizi roman yazdı. 10 kitaplık bu dizi, yine bizim çocuklarımızın günlük yaşamlarından düzenlenmiş yapıtlar.

Seçilen olaylar hemen hergün büyük kentlerde rastlanan inandırıcı aile bağlarını, birey görevlerini, bilinçli bir biçimde yönlendirecek olgulardan düzenlenmiş... Karşılıklı güveni, bağlılığı vurgulayan olumlu küçük çapta yapmacıksız serüvenler dizisi...

Bu dizide Cankurtaran Yılmaz'ın, Bacaksız'ın ve diğer kahramanlarımızın başından geçenleri okudukça, onları daha çok sevecek, aranızda sımsıkı bir dostluk kuracaksınız.

Elinizdeki bu kitap Kültür Bakanlığınca seçilmiş ve basılmıştır. Çınar Yayınları yeni bir biçimde sizlere sunmaktadır.

ISBN 975-348-041-5

